

ЗАКОН
О ИНТЕГРИСАНОМ СПРЕЧАВАЊУ И КОНТРОЛИ ЗАГАЂИВАЊА
ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и поступак издавања интегрисане дозволе за индустријска постројења и активности која могу имати негативне утицаје на животну средину, здравље људи и материјална добра, врсте индустријских активности и постројења, мере намењене спречавању или, где то није изводљиво, смањењу емисија у ваздух, воду и земљиште и спречавању настајања отпада, надзор, као и друга питања од значаја за спречавање и контролу загађивања животне средине.

Обим примене

Члан 2.

Овај закон примењује се на индустријске активности и постројења утврђене посебним прописом који се доноси на основу овог закона (у даљем тексту: постројења), укључујући постројења за сагоревање, постројења за инсинерацију и ко-инсинерацију отпада, постројења и активности у којима се користе органски растварачи, као и постројења за производњу титанијум диоксида.

Одредбе овог закона не примењују се на истраживачке активности, развојне активности или тестирање нових производа и процеса.

Значење израза

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) *гранична вредност емисије* јесте маса изражена у облику одређених специфичних параметара, концентрација и/или ниво појединачне емисије коју није дозвољено прекорачити у току једног или више временских периода, у складу са овим законом и посебним прописом;

2) *емисија* јесте непосредно или посредно испуштање материја, вибрација, топлоте или буке из појединачних или дифузних извора у постројењу, у ваздух, воду или земљиште;

3) *живина* јесу птице које се узгајају или држе у заточеништву за:

- производњу меса, конзумних јаја и других производа;

- обнављање популације пернате дивљачи;

- у сврху узгоја (bridging) птица које се користе за производњу живине из алинеје 1. и 2. ове тачке;

4) *животна средина* јесте скуп природних и створених вредности чији комплексни међусобни односи чине окружење, односно простор и услове за живот;

5) *загађење* јесте непосредно или посредно уношење материја, вибрација, топлоте или буке у ваздух, воду или земљиште изазвано људском активношћу, које може бити штетно по здравље људи или квалитет животне средине, које доводи до оштећења материјалних добара, или нарушава или утиче на квалитет животне средине или друге легитимне облике коришћења животне средине;

6) *заинтересована јавност* обухвата јавност на коју утиче или ће вероватно утицати одлучивање о животној средини или на чије право или интерес заснован на закону доношење одлуке о издавању интегрисане дозволе или измена услова у дозволи може да утиче. За удружења грађана у области заштите животне средине која заступају интересе заштите животне средине (припремају и реализују своје програме заштите, штите своја права и интересе у области заштите животне средине, предлажу мере заштите, учествују у поступку доношења одлука у складу са законом, доприносе или непосредно раде на информисању у животној средини) и евидентирана су код надлежног органа, сматра се да постоји интерес заснован на закону на које одлука у поступку издавања дозволе може да утиче;

7) *заинтересовани органи и организације* јесу органи и организације Републике Србије, односно аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе и друга овлашћена правна лица у складу са посебним прописима, у области: пољопривреде, водопривреде, шумарства, планирања, изградње, саобраћаја, енергетике, рударства, заштите културних добара, заштите природе, јавног здравља и др;

8) *закључци о најбоље доступним техникама* (у даљем тексту: *закључци о БАТ-у*) јесу документи који садрже делове референтног документа о БАТ-у којима се прописују закључци о најбољим доступним техникама, њихов опис, подаци за процену њихове примењивости, нивои емисија повезаних са најбољим доступним техникама, повезано праћење (процесних показатеља и емисија), повезани нивои потрошње и према потреби, одговарајуће мере за ремедијацију локације;

9) *захтев за издавање интегрисане дозволе* јесте акт који оператер на прописаном обрасцу, заједно са прописаном документацијом, подноси надлежном органу ради издавања интегрисане дозволе за рад постројења или његовог дела или постројења за сагоревање, постројења за инсинерацију или постројења за ко-инсинерацију отпада;

10) *земљиште* јесте горњи слој Земљине коре, смештен између стенске подлоге и површине, који се састоји од честица минерала, органске материје, воде, ваздуха и живих организама;

11) *значајна промена* јесте промена везана за начин функционисања, проширење постројења или постројења за сагоревање, постројења за инсинерацију отпада или ко-инсинерацију отпада, која може имати значајне негативне утицаје на животну средину или на здравље људи;

12) *извештај о почетном стању* садржи податке о стању земљишта и подземних вода, за које постоји могућност да су загађени опасним материјама;

13) *интегрисана дозвола* јесте одлука надлежног органа донета у форми решења којом се одобрава рад постројења или његовог дела или постројења за сагоревање, постројења за инсинерацију или постројења за ко-инсинерацију отпада;

14) *инспекцијски надзор за заштиту животне средине* подразумева све активности, укључујући и посете локацији, праћење емисија и проверу интерних извештаја и пратеће документације, верификацију мониторинга загађивача, проверавање техника које се користе и еколошки прихватљивог управљања животном средином постројења, које предузима надлежни орган или које се предузимају у његово име, како би се проверила и унапредила усклађеност постројења са условима из дозволе и како би се, према потреби, пратио њихов утицај на животну средину;

15) *јавност* обухвата једно или више физичких или правних лица, њихова удружења, организације или групе у складу са посебним прописима;

16) *материја* јесте било који хемијски елемент и/или његова једињења, осим следећих материја:

- радиоактивних супстанци одређених посебним прописом којим се утврђују основни сигурносни стандарди за заштиту здравља запослених и шире јавности од опасности од јонизујућег зрачења,

- генетички модификованих микроорганизама који су одређени посебним прописом о контролисаној употреби генетички модификованих микроорганизама,

- генетички модификованих организама који су одређени посебним прописом којим се уређује испуштање генетички модификованих организама у животну средину;

17) *најбоље доступне технике* (у даљем тексту БАТ, *eng. BAT - Best Available Techniques*) – најефикаснији и најнапреднији степен у развоју активности, технологија и метода рада, који указује колика је практична примењивост одређених техника за постизање граничних вредности емисија и других услова интегрисане дозволе, ради спречавања или ако то није изводљиво, смањења емисија и утицаја на животну средину у целини;

Поједини елементи израза „*најбоље доступне технике*” имају следећа значења:

- *технике* – технологије које се користе и начин на који је постројење пројектовано, изграђено, одржавано, на који функционише и ставља се ван употребе или затвара;

- *доступне технике* – технике развијене до степена који омогућава примену у одређеном сектору индустрије под економски и технички одрживим условима, водећи рачуна о трошковима и користима, без обзира да ли су технике коришћене или произведене у Републици Србији, све док су у разумној мери доступне оператеру;

- *најбоље* – подразумева најефикаснији учинак у постизању високог општег нивоа заштите животне средине у целини;

18) *нивои емисија повезани са БАТ-ом* јесу нивои индустријских емисија остварени под нормалним условима рада при коришћењу најбољих доступних техника, или комбинације најбољих доступних техника, у складу са закључцима о БАТ-у, изражени као просек током датог временског периода, под посебним референтним условима;

19) *опасан отпад* јесте отпад који по свом пореклу, саставу или концентрацији опасних материја може проузроковати опасност по животну средину и здравље људи и има најмање једну од опасних карактеристика утврђених посебним прописима, укључујући и амбалажу у коју је опасан отпад био или јесте упакован, у складу са законом којим се уређује управљање отпадом;

20) *опасне материје* јесу супстанце или смеше утврђене посебним прописом о класификацији, означавању и паковању хемикалија, а посебно супстанце или смеше које испуњавају прописане критеријуме за физичке опасности, опасности по животну средину или здравље људи;

21) *оператер* јесте свако правно лице или предузетник које управља радом или контролише рад постројења или постројења за сагоревање, постројења за инсинерацију или постројења за ко-инсинерацију отпада, у целости или делу постројења, или је овлашћен за доношење економских одлука у области техничког функционисања постројења, у складу са посебним прописом;

22) *оптерећење животне средине* јесте појединачни или збирни утицај активности на животну средину који се може изразити као укупно (више сродних компоненти),

заједничко (више разнородних компоненти), дозвољено (у оквиру граничних вредности) и прекомерно (преко дозвољених граничних вредности) оптерећење;

23) *општа обавезујућа правила* јесу граничне вредности емисије и/или услови за обављање одређене активности или групе активности у оквиру сектора на основу којих се директно утврђују услови у интегрисаној дозволи;

24) *отпад* јесте свака материја или предмет који држалац одбацује, намерава или је неопходно да одбаци, у складу са законом којим се уређује управљање отпадом;

25) *подземне воде* јесу све воде које су испод површине земље у зони засићења и у додиру са површином земље или потповршинским слојем како је уређено законом којим се уређују воде;

26) *постојеће постројење* јесте постројење које је пуштено у рад, у складу са прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона или за које је добијена интегрисана дозвола и које сходно одредбама овог закона подлеже обавези издавања интегрисане дозволе;

27) *постројење* јесте стационарна техничка јединица у којој се изводи једна или више активности утврђених посебним прописом који се доноси на основу овог закона, или посебним прописом о постројењима у којима се користе органски растварачи, а којим се утврђују врсте постројења и активности за које се издаје интегрисана дозвола, као и свака друга директно повезана активност код које постоји техничка повезаност са активностима утврђеним посебним прописом, а које се изводе на тој локацији и која може имати утицај на емисије и загађење;

28) *постројење за инсинерацију (спаљивање) отпада* јесте свака стационарна или мобилна техничка јединица и опрема намењена термичком третману отпада, са или без поновног искоришћења топлоте произведене сагоревањем, кроз спаљивање отпада оксидацијом, као и осталим поступцима термичког третмана као што су пиролиза, гасификација или плазма процес, ако се материје настале третманом даље користе за спаљивање;

29) *постројење за ко-инсинерацију (су-спаљивање) отпада* јесте свака стационарна или мобилна техничка јединица чија је основна намена производња енергије, или материјалних производа и која користи отпад као редовно или додатно гориво, или у којој се отпад термички обрађује ради одлагања путем спаљивања отпада оксидацијом, као и другим процесима термичке обраде, као што су пиролиза, гасификација или процес плазме, ако се супстанце настале третманом накнадно спаљују;

30) *постројење за сагоревање* јесте сваки технички систем у коме се гориво оксидује у циљу коришћења на тај начин произведене топлоте. Под постројењем за сагоревање подразумевају се само постројења за сагоревање која се користе за производњу енергије, изузев оних која директно користе продукте сагоревања у производним процесима;

31) *регистар издатих дозвола* јесте главна књига - електронска евиденција у којој се воде подаци који се односе на издате интегрисане дозволе;

32) *референтни документ о БАТ-у* јесте документ израђен као резултат размене података коју организује Европска комисија између држава чланица, одређених индустрија, удружења која се баве унапређењем заштите животне средине и Комисије за утврђене активности. Овај документ је састављен за утврђене активности који посебно описује примењене технике, тренутни ниво емисија и потрошње, технике које су разматране приликом одређивања најбољих доступних техника, као и закључке о БАТ-у и било које технике у настајању водећи посебно рачуна о критеријумима за утврђивање БАТ-а прописаним у складу са овим законом;

33) *стандард квалитета животне средине* јесте скуп захтева који морају бити испуњени у одређеној животној средини или деловима животне средине у одређеном року, како је утврђено посебним прописима;

34) *техника у настајању* јесте нова техника за индустријску активност која би, ако се комерцијално развије, могла пружити виши општи ниво заштите животне средине или барем једнак ниво заштите, уз већу уштеду трошкова у односу на постојеће БАТ-ове;

35) *чиниоци животне средине* јесу: ваздух, вода, земљиште, предели, природна подручја, укључујући мочварна, приобална, речна и језерска подручја, биодиверзитет и његове компоненте, геодиверзитет и геонаслеђе, становништво и здравље људи, материјална добра и културно наслеђе.

Начела интегрисаног спречавања и контроле загађивања

Члан 4.

Основна начела интегрисаног спречавања и контроле загађивања јесу:

1) Начело предострожности

Свака активност мора бити спроведена на начин да се: не проузрокује било какво значајно загађење; спрече или смање емисије на самом извору загађивања које доводе до загађења ваздуха, воде и земљишта; спречи или смањи коришћење необновљивих природних ресурса и енергије; спречи или смањи стварање отпада; сведе на минимум ризик по животну средину, здравље људи и материјална добра.

Начело предострожности остварује се проценом утицаја на животну средину, проценом опасности од ризика и коришћењем најбољих доступних техника.

Одсуство научне поузданости не може бити разлог за непредузимање мера интегрисаног спречавања и контроле загађивања животне средине у случају могућих значајних утицаја на животну средину и здравља људи.

2) Начело интегрисаности и координације

Интегрисана дозвола мора узети у обзир целокупни рад постројења, укључујући емисије у ваздух, воду и земљиште, производњу отпада, коришћење природних сировина, енергетску ефикасност, буку, превенцију удеса и обнављање локације након коначног престанка рада постројења.

Интегрисани приступ издавања дозвола је усклађен поступак издавања интегрисане дозволе у ком учествује више од једног надлежног органа који предузимају мере за ефикасан и интегрисан приступ овом поступку.

Потпуна узајамна координација надлежних органа у поступку издавања интегрисаних дозвола и одређивању услова омогућава постизање највишег практично могућег нивоа заштите животне средине као целине.

3) Начело одрживог развоја

Ради остваривања веће одрживе равнотеже између људских активности и друштвено-економског развоја с једне стране и ресурса и способности обнављања природе с друге стране, режим интегрисаног спречавања и контроле загађивања обезбеђује се издавањем дозвола, утврђивањем услова за одрживо коришћење природних ресурса, сировина и енергије.

Необновљиви природни ресурси користе се под условима који обезбеђују њихово дугорочно и разумно коришћење.

Одрживо управљање отпадом значи ефикасније коришћење ресурса, смањење количине отпада и поступање са њим на начин који доприноси циљевима одрживог развоја.

4) Начело хијерархије управљања отпадом

Хијерархија управљања отпадом представља редослед приоритета у пракси управљања отпадом који чине: спречавање стварања отпада и редуција, односно смањење коришћења ресурса и смањење количина и/или опасних карактеристика насталог отпада; поновна употреба, односно коришћење производа за исту или другу намену; рециклажа, односно третман отпада ради добијања сировине за производњу истог или другог производа; искоришћење, односно коришћење вредности отпада (компостирање, поновно искоришћење у енергетске сврхе и др.) и на крају одлагање отпада на депонију.

5) Начело „загађивач плаћа”

Загађивач дужан је да сноси пуне трошкове последица својих активности, односно трошкове настале загађењем животне средине, који укључују трошкове за угрожавање и ризик по животну средину и трошкове уклањања штете нанете животnoj средини, односно враћања локације у задовољавајуће стање животне средине после затварања постројења или престанка обављања активности.

6) Начело јавности

У циљу информисања јавности о раду постројења и о њиховом могућем утицају на животну средину, као и у циљу обезбеђења пуне отворености поступка издавања интегрисаних дозвола, јавност мора имати приступ информацијама у најранијој фази поступка или најкасније када су те информације доступне, а односе се на уредан захтев који је у поступку за издавање интегрисане дозволе за нова и постојећа постројења или за значајне измене у раду постројења, израду нацрта дозволе, издавање интегрисане дозволе и о сваком њеном обнављању, као и на релевантне податке добијене мониторингом.

II. ИНТЕГРИСАНА ДОЗВОЛА

Врсте индустријских активности и постројења

Члан 5.

Постројења могу обављати индустријску активност само на основу интегрисане дозволе (у даљем тексту: дозвола), осим у случају пробног рада одобреног у складу са законом којим се уређује планирање и изградња.

Врсте активности и постројења за које се издаје дозвола класификују се према нивоу загађивања и ризику који те активности могу имати по животну средину и здравље људи, укључујући и друге технички сродне активности које могу проузроковати емисије и загађење животне средине.

Врсте активности и постројења из става 1. овог члана обухватају нова и постојећа постројења.

Влада прописује врсте постројења и активности за које се издаје дозвола, постројења и активности на које се примењују општа обавезујућа правила, листу загађујућих материја и критеријуме за утврђивање најбоље доступних техника.

Дозвола

Члан 6.

За рад постројења и обављање активности оператер прибавља дозволу надлежног органа.

Дозволом се одобрава:

- 1) рад новог постројења и обављање његове активности;
- 2) рад и битне измене у раду, односно функционисању постојећег постројења.

Дозвола се може издати за рад два или више постројења или делова постројења ако се она налазе на истој локацији и ако њима управља исти оператер.

Свако од постројења или делова постројења обухваћених дозволом из става 3. овог члана мора испуњавати услове за рад прописане овим законом, који су садржани у тој дозволи.

Ако дозвола обухвата неколико делова постројења којима управљају различити оператери, дозвола садржи обавезе сваког од тих оператера појединачно.

Дозвола се издаје на период који не може бити дужи од 10 година.

Надлежни орган

Члан 7.

Министарство надлежно за послове заштите животне средине (у даљем тексту: Министарство) издаје дозволу у складу са овим законом за постројења и активности за која дозволу или одобрење за изградњу и почетак рада, односно извођење или обављање активности, издаје друго надлежно министарство, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња објеката.

Покрајински орган надлежан за послове заштите животне средине издаје дозволу у складу са овим законом за постројења и активности за која дозволу или одобрење за изградњу и почетак рада, односно извођење или обављање активности, издаје други надлежни покрајински орган, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња објеката.

Орган јединице локалне самоуправе надлежан за послове заштите животне средине издаје дозволу у складу са овим законом за постројења и активности за која дозволу или одобрење за изградњу и почетак рада, односно извођење или обављање активности издаје други надлежни орган јединице локалне самоуправе, у складу са законом којим се уређује планирање и изградња објеката.

Надлежни орган издаје дозволу у складу са овим законом ако постројење испуњава све прописане услове за њено издавање.

Надлежни орган обезбеђује да услови и поступак издавања дозвола буду у потпуности координирани у случају да у поступку учествује више од једног надлежног органа или више оператера или је издато више дозвола.

Послови из ст. 2. и 3. овог члана обављају се као поверени послови.

Обавеза праћења најбољих доступних техника

Члан 8.

Закључци о БАТ-у представљају основни докуменат за утврђивање услова у дозволи.

Министарство прати развој БАТ-а, доношење закључака о БАТ-у, примену техника у настајању и податке о томе ставља на располагање јавности објављивањем на интернет страницама Министарства.

Министарство према потреби подстиче развој и примену техника у настајању, посебно техника у настајању које су наведене у референтним документима о БАТ-у.

Ради обављања послова из ст. 2. и 3. овог члана Министар може, зависно од специфичности техника које се примењују, за праћење појединих расположивих техника ангажовати стручну или научну организацију.

Средства за рад ангажованима стручним или научним организацијама из става 4. овог члана обезбеђују се у буџету Републике Србије.

III. ПОСТУПАК ИЗДАВАЊА ДОЗВОЛЕ

Захтев за издавање дозволе

Члан 9.

Оператер подноси надлежном органу захтев за издавање дозволе на прописаном обрасцу у папирном облику или путем е-платформе у електронском облику.

Уколико се захтев за издавање дозволе подноси у папирном облику, доставља се и примерак захтева у електронском облику на преносивом електронском носачу информација, заједно са свом документацијом у електронском облику која се прилаже уз захтев.

Захтев из става 1. овог члана садржи нарочито податке о:

- 1) постројењу и његовој активности;
- 2) сировинама и помоћном материјалу, другим материјама и енергији који се користе у постројењу или се у њему стварају;
- 3) изворима емисија које потичу из постројења;
- 4) стању локације на којој се постројење налази;
- 5) извештају о почетном стању, где је примењиво, у складу са чланом 12. овог закона;
- 6) природи и количини предвиђених емисија које из постројења доспевају у воду, ваздух и земљиште, као и идентификованим значајним утицајима емисија на животну средину и могућности утицаја на већу удаљеност;
- 7) предложеној технологији и другим техникама којима се спречавају или, ако то није могуће, смањују емисије из постројења;
- 8) најбољим доступним техникама које оператер постројења примењује или планира да примени ради спречавања или смањења загађивања;
- 9) начину управљања отпадом и мерама за смањење настајања, припрему за поновну употребу, рециклажу и поновно искоришћење отпада који настаје у постројењу;
- 10) мерама планираним за мониторинг емисија у животну средину;
- 11) приказ главних алтернатива предложеној технологији и техникама и мерама које је оператер разматрао;
- 12) поступцима који се односе на обавезе оператера у складу са посебним прописом о издавању дозвола за емисије гасова са ефектом стаклене баште и чланом 23. овог закона;
- 13) другим планираним техникама и/или мерама у циљу испуњавања основних обавеза оператера у складу са чланом 24. овог закона;
- 14) нетехнички приказ података из тач. 1)-13) овог члана на којима се захтев заснива.

Ако је оператер у прибављању доказа у складу са другим прописима, нарочито оних који се односе на процену утицаја на животну средину и/или на област заштите од великог

удеса, обезбедио неке од података из става 3. овог члана укључује их или прилаже уз захтев за издавање дозволе.

Надлежни орган може затражити додатне податке, информације и документацију у одређеним областима за издавање дозволе.

Технике из става 3. овог члана морају задовољавати захтеве из БАТ-а.

Министар надлежан за послове заштите животне средине (у даљем тексту: министар) ближе прописује садржај, изглед и начин попуњавања захтева, као и друга питања од значаја за подношење захтева за издавање дозволе.

Документација која се прилаже уз захтев

Члан 10.

Уз захтев за издавање дозволе оператер прилаже следећу документацију:

1) употребну дозволу издату у складу са законом којим се уређује планирање и изградња;

2) водну дозволу издату у складу са законом којим се уређују воде;

3) дозволу за управљање отпадом издату у складу са законом којим се уређује управљање отпадом;

4) план вршења мониторинга;

5) план управљања отпадом или радни план управљања отпадом у складу са законом којим се уређује управљање отпадом;

6) план мера за ефикасно коришћење енергије;

7) интерни план мера оператера за спречавање удеса и ограничавање њихових последица;

8) план мера за заштиту животне средине после престанка рада и затварања постројења;

9) акт о праву коришћења природних ресурса, где је применљиво;

10) извештај о почетном стању, где је примењиво;

11) изјаву којом потврђује да су информације садржане у захтеву истините, тачне, потпуне и доступне јавности;

12) доказ о уплаћеној административној такси.

Поред документације из става 1. овог члана подносилац захтева, зависно од постројења, прилаже:

1) за нова постројења или у случају значајне промене:

- сагласност на студију о процени утицаја на животну средину и студију о процени утицаја на животну средину на коју је дата сагласност у складу са прописима који уређују процену утицаја на животну средину;

- за Севесо комплексе и постројења сагласност на документа у складу са прописима којима се уређује контрола опасности од великих удеса који укључују опасне супстанце;

- за постројења која се идентификују у складу са прописима којима се уређује смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама, сагласност на план заштите од удеса;

- резултате мерења загађивања чинилаца животне средине или других параметара у току трајања пробног рада;

2) за постојећа постројења:

- сагласност на студију о процени утицаја на животну средину или сагласност на студију затеченог стања и студију о процени утицаја на животну средину и/или студију затеченог стања, на коју је дата сагласност у складу са прописима који уређују процену утицаја на животну средину;

- за Севесо комплексе и постројења сагласност на документа о процени ризика од удеса у складу са прописима којима се регулише заштита од великог удеса који укључује опасне супстанце;

- за постројења која се идентификују у складу са прописима којима се уређује смањење ризика од катастрофа и управљање ванредним ситуацијама, сагласност на план заштите од удеса;

- резултате мерења загађивања чинилаца животне средине или других параметара у последњих годину дана; и

- програм мера прилагођавања рада постојећег постројења или активности условима прописаним овим законом.

Захтев за издавањем дозволе сматра се уредним када садржи све податке и документацију прописану овим законом и прописима донесеним на основу овог закона.

Подаци и документација из чл. 9. и 10. овог закона морају бити израђени на основу најновијих, веродостојних и доступних података за чију је тачност одговоран оператер.

Захтев оператера за издавање дозволе постаје доступан за јавност након што надлежни орган утврди да је уредан и да се обавештење о његовом подношењу може објавити.

Министар прописује ближу садржину програма мера из става 2. тачка 2) алинеја 5. овог члана.

Тајност и доступност података

Члан 11.

Изузетно од члана 10. став 1. тачка 11) овог закона оператер може од надлежног органа затражити заштиту података који се односе на поједине делове захтева за издавање дозволе, нацрта дозволе или дозволе.

У случају из става 1. овог члана, такви делови у захтеву морају бити јасно означени.

Захтев за тајношћу података оператер је дужан да образложи разлозима и доказима према посебним прописима којима се уређује заштита пословне и државне тајне, односно заштита података из разлога националне безбедности.

Захтев за заштиту података не може се одобрити у делу који се тиче информација о граничним вредностима емисија, ризицима од удеса, резултатима мониторинга и инспекцијског надзора, индикаторима процеса, коришћења сировина и помоћних материјала и произведених производа који су директно повезани са емисијама из постројења, те стандардних процеса и техника описаних у референтним документима о БАТ-у или другим релевантним документима, а који се користе за одређивање БАТ-ова у складу са овим законом.

Одредбе о тајности података примењују се на одговарајући начин и у поступку издавања дозволе применом општих обавезујућих правила из члана 31. овог закона, осим у делу који се односи на обавезни садржај општих обавезујућих правила.

Одредба из става 4. овога члана не примењује се ако откривање података угрожава националну безбедност у складу са законом који уређује тајност података.

Извештај о почетном стању

Члан 12.

Ако активност која се обавља у постројењу укључује коришћење, производњу или емисију опасних материја у смислу овога закона, које могу проузроковати загађење земљишта и подземних вода, оператер је дужан да изради и достави надлежном органу извештај о почетном стању пре пуштања у рад постројења, односно, пре издавања дозволе или прве измене и/или допуне дозволе.

Извештај о почетном стању садржи податке потребне за утврђивање стања загађености земљишта и подземних вода, како би се могло извршити поређење са стањем у току и након коначног престанка активности из члана 30. овог закона.

Извештај о почетном стању садржи најмање следеће податке:

1) податке о тренутном коришћењу и где је доступно о претходном коришћењу локације;

2) постојеће податке о мерењима земљишта и подземних вода који показују стање у време израде извештаја или податке о новим мерењима земљишта и подземних вода узимајући у обзир могућност загађења земљишта и подземних вода опасним материјама које ће постројење користити, произвести или емитовати.

Ако податак прикупљен на основу других прописа испуњава захтеве из става 3. овог члана, такав податак може се укључити или приложити Извештају о почетном стању.

Министар ближе прописује обавезни садржај и начин сачињавања извештаја о почетном стању.

Начин спровођења поступка издавања дозволе

Члан 13.

Поступак издавања дозволе спроводи се у складу са овим законом и посебним прописима донетим на основу њега.

За одређене врсте активности и постројења поступак издавања дозволе може се спровести применом општих обавезујућих правила, у складу са овим законом.

Општим обавезујућим правилима одређују се за поједину активност или групу активности услови дозволе, укључујући граничне вредности емисија, посебни услови са којима се постројења морају ускладити у односу на поједине чиниоце животне средине или оптерећења животне средине, као и њихов укупни утицај и међуутицај.

Општа обавезујућа правила заснивају се на БАТ-у, без прописивања коришћења било које технике или посебне технологије.

Министарство ажурира општа обавезујућа правила водећи рачуна о развоју БАТ-а.

Министар прописује општа обавезујућа правила.

Разматрање захтева

Члан 14.

Надлежни орган разматра поднети захтев и ако захтев не садржи прописане податке и/или документацију затражиће од оператера да, у примереном року који не може бити краћи од 8 дана и који не може бити дужи од 60 дана, отклони недостатке у захтеву, односно да достави податке, документацију или информације које недостају.

Ако оператер не отклони недостатке, односно не достави податке, документацију и информације у одређеном року, надлежни орган ће донети решење о одбацивању захтева.

На решење о одбацивању захтева оператер има право жалбе другостепеном органу у року од 8 дана од дана пријема решења.

Обавештавање органа, организација и јавности о пријему уредног захтева

Члан 15.

Надлежни орган обавештава јавност и заинтересоване органе и организације у року од пет дана од дана пријема уредног захтева за издавање дозволе, на начин прописан овим законом.

Представници јавности и заинтересовани органи и организације достављају своја мишљења надлежном органу у року од 15 дана од дана објављивања, односно пријема обавештења из става 1. овог члана.

Заинтересовани органи и организације дају мишљење, а нарочито у вези са предложеним мерама и техникама из захтева, преноса ефеката загађења између појединих чинилаца животне средине или оптерећења на животну средину из своје надлежности.

Ако заинтересовани орган и организације не доставе мишљење у року из става 2. овог члана, сматраће се да немају примедбе на поднети захтев.

Техничка комисија

Члан 16.

Након пријема уредног захтева за издавање дозволе, надлежни орган образује техничку комисију.

Техничка комисија је саветодавно тело које пружа стручну помоћ надлежном органу у поступку издавања дозволе. У том смислу техничка комисија оцењује и анализира:

- 1) захтев за издавање дозволе и документацију која је поднета уз захтев;
- 2) мишљења јавности, заинтересованих органа и организација на захтев за издавање дозволе и нацрт дозволе;
- 3) услове и мере заштите из студије о процени утицаја на животну средину, односно студије затеченог стања;
- 4) очекиване локалне и шире утицаје рада постројења на животну средину;
- 5) примену најбољих доступних техника;
- 6) друга стручна питања везана за утврђивање услова нацрта дозволе и издавање дозволе.

Актом о образовању техничке комисије одређује се њен састав и конкретни задаци у поступку решавања захтева за издавање дозволе и друга питања од значаја за рад техничке комисије по поднетом захтеву.

За чланове техничке комисије могу бити именована лица са најмање б.2. нивоом квалификације у складу са законом којим се уређује национални оквир квалификација Републике Србије, одговарајуће струке, односно смера и одговарајућим стручним резултатима, и то из реда:

- 1) независних стручњака;
- 2) запослених или постављених лица у заинтересованим органима и организацијама;

3) запослених или постављених лица у надлежном органу.

Председник техничке комисије именује се из реда запослених или постављених лица у надлежном органу.

Чланови Техничке комисије не могу бити лица која су:

1) оператер по чијем захтеву се води поступак издавања дозволе;

2) оснивачи оператера по чијем захтеву се води поступак издавања дозволе, односно његови чланови или запослени код тих лица;

3) лица ангажована од оператера која су учествовала у изради захтева за издавање дозволе и пратеће документације;

4) брачни другови, крвни сродници до четвртог степена сродства и сродници по тазбини до другог степена сродства лица наведених у тач. 1) до 3) овог става.

Раду техничке комисије може, по потреби, присуствовати оператер или лице које он овласти.

У обављању послова из става 2. овог члана техничка комисија може предложити надлежном органу:

1) да се захтев допуни додатним информацијама, подацима или документацијом уз за то остављање примереног рока;

2) да се захтев одбије јер нису испуњени услови за израду нацрта дозволе и издавање дозволе;

3) да се приступи изради нацрта дозволе ако утврди да су за то испуњени сви прописани услови.

Техничка комисија води записник о свом раду, а по окончању оцене и анализе захтева, односно нацрта дозволе, израђује извештај који доставља надлежном органу.

Административне и техничке послове за потребе комисије обезбеђује надлежни орган.

Министар ближе прописује начин рада техничке комисије и висину накнаде за рад независних стручњака из члана 16. став 4. тачка 1) овог закона.

Нацрт дозволе

Члан 17.

Рок за израду нацрта дозволе је 60 дана од истека рока за прибављање мишљења из члана 15. став 2. овог закона.

Ако у поступку израде нацрта дозволе надлежни орган утврди да су потребни додатни подаци и информације, може позвати оператера да му их достави остављајући за то примерени рок који не може бити краћи од 8 дана.

Приликом израде нацрта дозволе узимају се у обзир мишљења јавности и заинтересованих органа и организација.

Када се ради о постојећем постројењу, односно реконструкцији постројења, узимају се у обзир резултати инспекцијског надзора у којем се проверавају предложене мере из захтева за издавање дозволе.

Надлежни орган је дужан да о израђеном нацрту дозволе обавести јавност и заинтересоване органе и организације у року од десет дана од завршетка израде с позивом за достављање мишљења.

Јавност и заинтересовани органи и организације достављају надлежном органу своје мишљење на нацрт дозволе, у року од 15 дана од дана објављивања, односно пријема обавештења из става 5. овог члана.

Одлучивање

Члан 18.

Надлежни орган одлучује о испуњености услова за издавање дозволе по захтеву за издавање дозволе на основу достављених података, информација и документације, мишљења јавности и заинтересованих органа и организација, као и извештаја техничке комисије, у року не дужем од 180 дана од дана пријема уредног захтева.

О захтеву за издавање дозволе одлучује се решењем.

Решењем о издавању дозволе утврђују се услови за рад постројења и обављање активности, као и обавезе оператера, са садржином прописаном овим законом.

Надлежни орган ће одбити захтев за издавање дозволе ако утврди да нису испуњени услови за издавање дозволе, и то:

1) постројење за обављање активности за коју се захтева дозвола не испуњава прописане услове;

2) на основу података и документације садржаних у захтеву нису испуњени услови за примену прописаних стандарда животне средине, нити постоји усклађеност с одредбама закона;

3) захтев садржи нетачне податке који су од утицаја на издавање дозволе.

Решење из ст. 3. и 4. овог члана надлежни орган доставља оператеру и о томе обавештава јавност и заинтересоване органе и организације у року од осам дана од дана доношења решења.

Надлежни орган дужан је да трајно чува издато решење.

Решење надлежног органа из ст. 3. и 4. овог члана је коначно у управном поступку.

Против решења из ст. 3. и 4. овог члана може се покренути управни спор пред надлежним судом, у складу са законом.

Услови који се утврђују дозволом

Члан 19.

Дозволом се утврђују услови за рад постројења и обављање активности и обавезе оператера у зависности од природе активности и њиховог утицаја на животну средину.

Дозвола садржи:

1) услове који се односе на примену најбољих доступних техника или других техничких услова и мера које су потребне ради испуњавања основних обавеза оператера и стандарда квалитета животне средине у складу са овим законом;

2) услове и мере из студије о процени утицаја на животну средину или студије затеченог стања;

3) граничне вредности емисија загађујућих материја одређених прописом из члана 5. став 4. овог закона и за остале загађујуће материје за које је вероватно да ће се емитовати из постројења у значајним количинама, имајући у виду њихову природу и потенцијал да пренесу загађење из једног чиниоца животне средине у други;

4) услове и мере неопходне за заштиту ваздуха, вода, земљишта;

5) одговарајуће захтеве за редовно одржавање и вршење надзора над мерама које се предузимају за спречавање емисија у земљиште и подземне воде, као и мере за испуњавање одговарајућих захтева који се тичу периодичног мониторинга земљишта и подземних вода у погледу опасних материја за које постоји вероватноћа да ће се пронаћи на локацији имајући у виду могућност контаминације земљишта и подземних вода на локацији постројења;

6) услове и мере које се односе на мониторинг и управљање отпадом који настаје при раду постројења;

7) услове и мере за спречавање настајања, односно смањење буке и вибрација;

8) услове и мере које се односе на ефикасно коришћење енергије;

9) захтеве за мониторинг емисија којима се одређује:

- методологија, учесталост мерења и правила за тумачење резултата мерења;

- да су резултати мониторинга емисије доступни за исте временске периоде и референтне услове као и за нивое емисије повезане са БАТ, када се примењује члан 20. став 5. тачка 2) овог закона;

10) услове и мере за спречавање удеса и отклањање њихових последица;

11) услове и мере за смањење загађења на најмању могућу меру, укључујући прекогранично загађење животне средине и загађење животне средине на великим удаљеностима;

12) начин рада у условима који нису нормални услови рада (покретање, заустављање, тренутно заустављање, кварови, цурења и прекиди у функционисању постројења);

13) услове и мере заштите животне средине после коначног престанка рада постројења у циљу избегавања ризика од загађења и враћања локације у задовољавајуће стање;

14) обавезу да се надлежном органу редовно, а најмање једном годишње доставе:

- подаци на основу резултата мониторинга емисија из тачке 9) овог става и други релевантни подаци којима се омогућава провера усклађености и поређење са прописаним нивоима емисија; и

- резиме резултата мониторинга емисије којим се омогућава поређење са нивоима емисије повезаним са БАТ када се примењује члан 20. став 5. тачка 2) овог закона;

15) резултате поновног разматрања услова утврђених дозволом;

16) рок на који се дозвола издаје и број под којим је уписана у регистар издатих дозвола;

17) друге специфичне захтеве, укључујући услове за оцену усклађености са граничним вредностима емисија.

Граничне вредности из става 2. тачка 3) овог члана могу се допунити или заменити еквивалентним параметрима или техничким мерама, које осигуравају једнаки ниво заштите животне средине.

Услови у дозволи утврђују се у складу са захтевима БАТ закључака.

Ако стандарди квалитета животне средине захтевају строжије услове од оних који се могу постићи применом БАТ закључака, дозволом се утврђују додатне мере.

Ако надлежни орган утврђује услове у дозволи на основу БАТ-а који није описан ни у једном од релевантних закључака о БАТ-у, мора осигурати:

1) да је та техника одређена применом критеријума за утврђивање БАТ-а у складу са прописом из члана 5. став 4. овог закона; и

2) да су испуњени захтеви из члана 20. овог закона.

Када закључци о БАТ-у из става 6. овог члана не садрже нивое емисија који су повезани са БАТ-ом, надлежни орган осигураће да техника из става 6. тачка 1) овог члана обезбеди ниво заштите животне средине који је еквивалентан БАТ-у описаном у закључку о БАТ-у.

Када активност или врста производног процеса који се обавља у постројењу није обухваћен било којим закључцима о БАТ-у или када се ти закључци не баве свим потенцијалним утицајима активности или процеса на животну средину, надлежни орган, након претходних консултација са оператером, утврђује услове у дозволи на основу БАТ-ова које је одредио за дотичне активности или процесе, у складу са прописаним критеријумима за утврђивање БАТ-а.

Министар ближе прописује садржину и изглед дозволе.

Граничне вредности емисија, еквивалентни параметри и техничке мере

Члан 20.

Граничне вредности емисије загађујућих материја примењују се на месту на којем емисије напуштају постројење, а код одређивања тих вредности занемарује се свако разблаживање пре места испуштања.

С обзиром на индиректно испуштање загађујућих материја у воду, приликом одређивања граничних вредности емисија може се узети у обзир утицај постројења за пречишћавање вода, под условом да је загарантован једнак ниво заштите животне средине у целини и под условом да то не доводи до већег нивоа загађења животне средине.

Не доводећи у питање захтевани стандард квалитета животне средине из члана 22. овог закона, граничне вредности емисија, еквивалентни параметри и техничке мере из члана 19. ст. 1. до 3. овог закона темеље се на БАТ, без наметања оператеру употребе било које технике или посебне технологије.

Надлежни орган утврђује граничне вредности емисија које осигуравају да у нормалним радним условима емисије не прелазе нивое емисија повезане са БАТ-ом на начин прописан у одлукама о закључцима о БАТ-у.

Граничне вредности емисија у дозволи у нормалним условима рада постројења одређују се:

1) утврђивањем граничне вредности емисија које не смеју прелазити нивое емисија утврђене у складу са БАТ; или

2) утврђивањем граничних вредности емисија које се у погледу просечних вредности за одређени временски период или у погледу референтних услова, разликују од граничних вредности из става 1. овог члана, али не смеју довести до њихових прекорачења.

Ако се граничне вредности емисија одређују у складу са ставом 5. тачка 2) овог члана, у дозволи се прописује обавеза мониторинга параметара емисија.

Оператер резултате мониторинга обавезно доставља једном годишње надлежном органу на оцену који проверава да ли су прекорачени нивои емисија утврђени у складу са закључцима о БАТ-у.

Изузетно од одредбе става 5. овог члана и не доводећи у питање захтевани стандард квалитета животне средине из члана 22. овог закона, надлежни орган може у посебним случајевима одредити мање строже граничне вредности емисије.

Изузеће из става 8. овог члана може се применити само ако надлежни орган документује у образложењу дозволе разлоге којима оправдава примену мање строжих граничних вредности емисија, укључујући резултате оцене да ће постизање нивоа емисија повезаних са БАТ-ом из закључака о БАТ-у, довести до несразмерно високих трошкова у поређењу са користима за животну средину, и то због:

1) географског положаја или локалних услова животне средине око предметног постројења; или

2) техничких карактеристика предметног постројења.

Надлежни орган у сваком случају осигурава да не дође до значајног загађења и да је постигнут висок ниво заштите животне средине у целини.

Надлежни орган поново процењује примену изузећа из става 9. овог члана као део поновног разматрања услова дозволе из члана 27. овог закона.

Постројењима која тестирају технике у настајању могу се одобрити привремена изузећа од:

1) захтева да се граничне вредности заснивају на БАТ-у, у складу са ставом 3. овог члана;

2) захтева из става 5. овог члана;

3) примене БАТ-ова;

4) предузимања одговарајућих превентивних мера у складу са овим законом.

Технике из става 12. овог члана не смеју се примењивати дуже од 9 месеци, ако су нивои емисије које настају радом постројења виши од оних који су повезани са БАТ-ом.

Захтеви мониторинга

Члан 21.

Захтеви мониторинга из члана 19. став 2. тачка 9) овог закона, према потреби, заснивају се на закључцима о мониторингу који су описани у закључцима о БАТ.

Учесталост периодичног мониторинга из става 1. овог члана одређује се у дозволи за свако појединачно постројење или у општим обавезујућим правилима.

За подземне воде периодични мониторинг спроводи се најмање једном у пет година, а за земљиште најмање једном у десет година, осим ако се такав мониторинг заснива на систематичном процењивању ризика од загађења.

Стандарди квалитета животне средине

Члан 22.

У случају када стандард квалитета животне средине захтева строжије услове од оних који се могу постићи применом најбољих доступних техника, надлежни орган има право да дозволом пропише и додатне услове и мере којима се обезбеђује испуњење захтева квалитета животне средине.

Емисије гасова са ефектом стаклене баште из постројења

Члан 23.

Ако су емисије гасова са ефектом стаклене баште из постројења уређене посебним прописом у вези са активностима које се обављају у том постројењу, дозвола не укључује

граничну вредност емисије за директне емисије тих гасова, осим ако је то потребно како би се спречило значајно локално загађење.

Дозвола из става 1. овог члана за постројење на које се примењују посебни прописи о систему трговине емисијама гасова са ефектом стаклене баште не садржи посебне мере или технике које се односе на ефикасно коришћење енергије у јединицама за сагоревање или другим јединицама које емитују угљен-диоксид (CO₂).

Надлежни орган по потреби на одговарајући начин врши измену и допуну дозволе из става 1. овог члана.

Одредба из става 1. овог члана не примењује се за постројење које је привремено искључено из система трговине емисијама гасова са ефектом стаклене баште у складу са посебним прописом.

Основне обавезе оператера

Члан 24.

Оператер је дужан да надлежном органу поднесе обавештење у папирном или електронском облику, ради идентификације нових и постојећих постројења и активности, које подлежу издавању дозволе, а које садржи следеће податке:

- 1) назив и седиште оператера;
- 2) врста постројења и активности;
- 3) капацитети постројења у којима се обавља активност;
- 4) планирани рок за подношење захтева за издавање дозволе;
- 5) и друге податке на захтев надлежног органа.

У извршавању основних обавеза управљања постројењем и обављања активности оператер је дужан да:

- 1) предузме све одговарајуће неопходне мере ради спречавања загађења;
  - примењује најбоље доступне технике,
  - не изазива значајно загађење животне средине;
- 2) спречава стварање отпада у складу са прописима о управљању отпадом;

3) насталим отпадом управља у складу са хијерархијом управљања отпадом у смислу припреме за поновну употребу, рециклажу, поновно искоришћење или ако је то технички и економски немогуће постићи, да отпад одлаже на начин којим се избегавају или смањују утицаји на животну средину у складу са начелом близине и прописима о управљању отпадом;

4) ефикасно користи енергију;

5) предузима све неопходне мере како би се спречили удеси и ограничиле њихове последице;

6) по престанку рада постројења предузима све мере како би се избегао ризик загађења животне средине и како би се локација постројења вратила у задовољавајуће стање у складу са чланом 30. овог закона.

Обавезе оператера након добијања дозволе

Члан 25.

Након добијања дозволе оператер је дужан да:

- 1) поступа у складу са условима утврђеним у дозволи;
- 2) спроводи план мониторинга и резултате достави надлежном органу у складу са условима утврђеним у дозволи;
- 3) без одлагања обавести надлежни орган у случају било каквог удеса или несреће који значајно утичу на животну средину или здравље људи;
- 4) обавештава надлежни орган о планираној промени оператера;
- 5) изврши све мере које надлежни орган утврди после престанка рада постројења;
- 6) без одлагања обавести надлежни орган у случају одступања од услова у дозволи.

Оператер је дужан да податке о мониторингу емисија из постројења у ваздух, воде и земљиште и податке о врстама и количинама отпада, као и начину поступања са отпадом доставља Агенцији за заштиту животне средине (у даљем тексту: Агенција) и надлежним органима за поједине чиниоце животне средине, у складу са посебним прописима.

У случају одступања од услова у дозволи, оператер је дужан да одмах предузме све потребне мере уључујући и оне које додатно одреди надлежни орган, како би се ограничиле последице по животну средину и спречили могући удеси или несреће и поновно постигла усклађеност са условима дозволе, у најкраћем могућем року.

Ако одступања од услова у дозволи представљају непосредну опасност за здравље људи или доводи до директног значајног штетног утицаја на животну средину, постројење или његов одговарајући део мора престати са радом до постизања поновне усклађености рада према условима из дозволе.

У случају удеса или несреће, који значајно утиче на животну средину, оператер је дужан да:

- 1) без одлагања предузме мере за ограничавање последица по животну средину, као и мере за спречавање могућих даљих удеса и несрећа;
- 2) одмах предузме све одговарајуће допунске мере које одреди надлежни орган како би се ограничиле последице по животну средину и спречили могући даљи удеси или несреће.

Ако загађење потиче из постројења које има дозволу или подлеже издавању дозволе, оператер је одговоран за штету нанету животној средини и сноси трошкове санације последица загађења.

Ако оператер не изврши санацију у најкраћем могућем року, надлежни орган ће санирати загађење о трошку оператера, у складу са посебним прописима.

Оператер је дужан да за време важења дозволе и најмање пет година после престанка важења дозволе чува сву документацију у вези са издавањем дозволе, мониторингом и инспекцијским надзором над обављањем активности.

Оператер је дужан да најкасније четири месеца пре истека рока важења дозволе надлежном органу поднесе захтев за издавање нове дозволе.

Значајна промена у раду постројења

Члан 26.

Оператер је дужан да писаним путем обавести надлежни орган о планираним променама природе или функционисања постројења или проширења капацитета, које може имати последице по животну средину и да достави детаљни опис намераваних промена.

Било која промена у природи или функционисању или проширењу капацитета постројења сматра се значајном ако промена или обим сами по себи достижу прагове капацитета утврђене прописом из члана 5. став 4. овог закона.

Ако се, на основу разматрања и анализе обавештења оператера из става 1. овога члана, утврди да је планирана промена у раду постројења значајна, надлежни орган посебним решењем оператеру налаже да поднесе захтев за:

1) издавање дозволе за постројење у целини или за део постројења у којем намерава извршити значајну промену; или

2) измену и/или допуну решења о издавању дозволе.

У случају измене и/или допуне дозволе због значајних измена у раду постројења, решење које доноси надлежни орган односи се на оне делове постројења и оне активности на које се измена односи.

На захтев и поступак за измену и/или допуну дозволе из става 2. тачка 2) овога члана примењују се одредбе овога закона које се односе на подношење захтева и поступак издавања дозволе, укључујући правила о обавештавању и учешћу јавности и заинтересованих органа и организација.

Ако се, на основу обавештења из става 1. овог члана, утврди да планирана промена у раду постројења није значајна и не захтева поновно разматрање услова дозволе, надлежни орган ће о томе обавестити оператера или поступити у складу са чланом 28. овог закона.

Поновно разматрање услова у дозволи по службеној дужности

Члан 27.

Надлежни орган сваких пет година по службеној дужности разматра услове, и ако је потребно решењем мења и/или допуњава дозволу.

Независно од рока из става 1. овог члана надлежни орган обавезно по службеној дужности разматра услове и по потреби решењем мења и/или допуњује дозволу ако:

1) је загађење које је проузроковало постројење таквог значаја да је потребно извршити измену и/или допуну постојећих граничних вредности емисија, или је потребно утврдити нове вредности у дозволи;

2) промене у захтевима за безбедност у раду постројења или сигурност одређене активности захтевају увођење нових техника;

3) постројење није обухваћено ниједним од закључака о БАТ-у, а развој БАТ-а омогућава значајно смањење емисија;

4) је то неопходно ради усклађивања са новим стандардом квалитета животне средине;

5) измене у прописима о заштити животне средине или измене дозвола, одобрења и сагласности које се прибављају у поступку издавања одобрења за изградњу и пуштање у рад постројења значајно утичу на измену услова у дозволи;

6) оператер није испунио мере прописане програмом из члана 10. став 2. тачка 2) алинеја 5. овог закона.

У поступку поновног разматрања дозволе надлежни орган користи податке настале мониторингом и/или податке утврђене инспекцијским надзором.

На захтев надлежног органа, оператер је дужан да достави све податке потребне за поновно разматрање дозволе укључујући резултате мониторинга емисија и остале податке

који омогућавају поређење рада постројења са БАТ-ом описаним у примењивим закључцима о БАТ-у и са нивоима емисија које су повезане са БАТ- ом.

У року од четири године од дана објављивања одлуке о закључцима о БАТ- у, а која се односи на главну активност постројења, надлежни орган по службеној дужности разматра услове и по потреби посебним решењем мења и/или допуњава услове дозволе за рад постројења.

Надлежни орган, у случају из става 5. овог члана примењује нове, односно измењене БАТ закључке који се односе на рад постројења, објављене након издавања дозволе, односно последње измене и/или допуне дозволе.

За постројења за која се утврди да је потребан дужи рок од рока из става 5. овог члана за постизање најбољих доступних техника, надлежни орган може одредити и дужи рок.

Продужење рока из става 7. овог члана мора бити образложено.

При свакој следећој измени и/или допуни дозволе обавезно се разматра примена изузећа из става 7. овога члана.

На поступак поновног разматрања дозволе примењују се одредбе овог закона које се односе на подношење захтева и поступак издавања дозволе, укључујући рад и извештај Техничке комисије, правила о обавештавању и учешћу јавности и заинтересованих органа и организација.

Ако велики број измена и/или допуна у дозволи отежава ефикасну контролу активности, надлежни орган може затражити од оператера да достави нови захтев за издавање дозволе.

Промена оператера и података који не захтевају поновно разматрање услова дозволе

Члан 28.

У случају промене оператера и података који не захтевају поновно разматрање услова дозволе из члана 27. овог закона, надлежни орган ће, у року од 15 од дана пријема тог обавештења, извршити измену и/или допуну у дозволи без спровођења поступка и о томе обавестити оператера, као и јединицу локалне самоуправе на чијој територији оператер има постројење, односно обавља активност.

Престанак важења дозволе

Члан 29.

Дозвола може престати да важи, ако:

- 1) истекне рок на који је издата, а није поднет захтев за продужење дозволе;
- 2) оператер престане да испуњава неки од услова који је утврђен дозволом или не поступа у складу са условима из дозволе;
- 3) надлежни орган утврди да је оператер у захтеву за издавање дозволе поднео нетачне податке или фалсификовао документа од значаја за издавање дозволе;
- 4) је оператер престао да обавља активност, а ту активност не настави да обавља други оператер.

О налазу из става 1. овог члана инспектор за заштиту животне средине дужан је да без одлагања обавести надлежни орган.

Решење о престанку важења дозволе је коначно у управном поступку.

Против решења о престанку важења дозволе може се покренути управни спор пред надлежним судом у складу са законом.

Решењем о престанку важења дозволе утврђују се и обавезне мере старања о постројењу и локацији после престанка активности оператера.

Коначан престанак активности

Члан 30.

По коначном престанку активности, оператер је дужан да процени стање загађења земљишта и подземних вода опасним материјама које је постројење користило, произвело или испуштало.

Ако је постројење проузроковало значајно загађење земљишта или подземних вода опасним материјама у поређењу са стањем које је утврђено у извештају о почетном стању из члана 12. овог закона, оператер ће предузети неопходне мере за санирање тог загађења како би се локација вратила у стање утврђено тим извештајем, стим да при томе води рачуна о техничкој изводљивости таквих мера.

Не доводећи у питање ст. 1. и 2. овога члана, по коначном престанку активности и ако загађење земљишта и подземних вода представља значајан ризик за здравље људи или за животну средину као резултат дозвољених активности које је оператер обављао пре него што је дозвола за постројење први пут измењена и/или допуњена, односно издата нова дозвола, оператер је дужан да предузме без одлагања, потребне радње с циљем уклањања, контроле, ограничавања или смањења идентификованих опасних материја, како локација, водећи рачуна о њеној тренутној или будућој одобреној употреби, више не би представљала такав ризик.

Ако оператер нема обавезу да изради извештај о почетном стању, дужан је, након коначног престанка активности у постројењу, да предузме потребне радње са циљем уклањања, контроле, ограничавања или смањења опасних материја на локацији постројења, како локација, водећи рачуна о њеној тренутној или одобреној будућој намени, више не би представљала ризик за здравље људи или животну средину, због загађења земљишта и подземних вода насталих као резултат дозвољених активности, односно водећи рачуна о стању локације утврђеном у складу са чланом 9. став 3. тачка 4) овога закона.

Поступак према општим обавезујућим правилима и начин њихове примене

Члан 31.

Поступак издавања дозволе спроводи се применом општих обавезујућих правила за постројења и активности које су утврђене прописом из члана 5. став 4. овог закона.

Оператер подноси надлежном органу захтев за издавање дозволе применом општих обавезујућих правила и прилаже документацију у складу са чланом 10. овог закона.

У захтеву из става 2. овог члана оператер изјавом потврђује да је сагласан са обавезама и условима који произлазе из општих обавезујућих правила.

Изјавом из става 3. овог члана оператер потврђује да је сагласан са строжим условима и обавезама од услова прописаних општим обавезујућим правилима у случају када су ти услови и мере утврђени у сагласности на студију о процени утицаја на животну средину која се у том случају прилаже уз захтев.

У случају када се ради о постојећем постројењу, односно реконструкцији постројења, узимају се у обзир резултати инспекцијског надзора у којем се проверавају предложени услови из захтева за издавање дозволе применом општих обавезујућих правила.

На поступак издавања дозволе применом општих обавезујућих правила примењују се одредбе које се односе на подношење захтева и поступак издавања дозволе, укључујући правила о обавештавању и учешћу јавности и заинтересованих органа и организација.

Надлежни орган издаје дозволу у року најкасније од 180 дана од дана пријема уредног захтева за издавање дозволе.

Мере се утврђују у решењу о издавању дозволе у складу са општим обавезујућим правилима, где је то примењиво.

При одређивању услова у дозволи узимају се у обзир и прописи који се односе на заштиту животиња, ако је то примењиво.

Решење о издавању дозволе применом опште обавезујућих правила је коначно у управном поступку.

Против решења о издавању дозволе из става 10. овог члана може се покренути управни спор.

Приступ подацима и начин обавештавања јавности и заинтересованих органа и организација

Члан 32.

Надлежни орган дужан је да обавештава јавност о поднетом уредном захтеву за издавање дозволе, захтеву за измену и/или допуну дозволе, израђеном нацрту дозволе и коначној одлуци из чл. 9, 17, 18, 20. став 9, 26, 27. и 31. овог закона, путем веб презентације надлежног органа, као и објављивањем у најмање једним штампаним дневним новинама и/или локалним новинама, на сваком од службених језика, које излазе на подручју обухваћеном утицајем рада постројења.

Уз обавештење из става 1. овог члана надлежни орган објављује на својој веб презентацији и захтев за издавање дозволе, измену и/или допуну дозволе, нацрт дозволе и коначну одлуку.

Надлежни орган обавештава заинтересоване органе и организације о поднетим, израђеним и донетим документима из става 1. овог члана у писаној форми.

Обавештење о поднетом захтеву за издавање дозволе садржи нарочито:

1) податке о поднетом захтеву за издавање дозволе, укључујући податке о оператеру, локацији постројења, податке о активностима за које се издаје дозвола;

2) податке о надлежном органу за издавање дозволе и о поступку који ће се спровести;

3) податак о чињеници да одлука зависи од националне или прекограничне процене утицаја или консултација између држава када активност има или може имати прекограничне утицаје;

4) начин информисања и учешћа јавности у поступку увида у захтев и поднету документацију, укључујући податке о заинтересованим органима и организацијама који ће учествовати у поступку давања коментара и мишљења, податке о органу коме се достављају мишљења и начину и роковима за достављање;

5) начин на који ће јавност бити информисана о исходу поступка.

Обавештење о израђеном нацрту дозволе садржи нарочито:

1) податке о називу и седишту, односно имену и адреси оператера;

2) податке о локацији на којој се планира или обавља активност;

3) податке о планираној активности и постројењу;

4) податке о начину и роковима за увид у нацрт дозволе и пратећу документацију;

5) податке о органу надлежном за издавање дозволе;

6) податке о начину и роковима за достављање мишљења јавности на нацрт дозволе и органу којем се достављају мишљења;

7) начин на који ће јавност бити обавештена о донетој коначној одлуци.

Ако су након објављивања информације о нацрту из става 5. овога члана, укључујући и разматрање услова дозволе, доступне нове информације које могу битно утицати на одлуку, надлежни орган дужан је да их објави на својој веб презентацији. Уз информацију о томе надлежни орган даје упутство о начину учешћа јавности након што је та информација објављена.

Обавештење о одлуци о издавању дозволе, измени и/или допуни дозволе, одлуци о одбијању захтева за издавање дозволе или измену и/или допуну дозволе садржи одлуку са образложењем које обухвата нарочито:

1) главне разлоге на којима се одлука заснива, укључујући разлоге за изузеће из члана 20. став 9. овог закона;

2) информације о учешћу јавности и резултате консултација пре доношења одлуке, образложење како су коментари и мишљење заинтересоване јавности узети у обзир приликом доношења одлуке, укључујући и резултате консултација у прекограничним утицајима, ако су биле обавезне;

3) наслове референтних БАТ докумената који су значајни за постројење или активност;

4) како су услови дозволе, укључујући граничне вредности емисије утврђени у односу на БАТ-ове и нивое емисије повезане са БАТ-овима;

5) упутство о правном средству против донете одлуке.

Надлежни орган омогућава увид у поднети захтев за издавање дозволе, нацрт дозволе и донету одлуку, као и израду копије тих докумената или њихових делова о трошку тражиоца копије.

Издавање на увид врши се у надлежном органу и у јединици локалне самоуправе на чијој територији се планира или обавља активност. Надлежни орган доставља јединици локалне самоуправе документа из става 8. овог члана електронским путем.

Надлежни орган обавештава јавност о одлуци о престанку важења дозволе из члана 29. овог закона и одлуку ставља на увид јавности на начин прописан у ставу 1. овог члана.

Надлежни орган ставља на увид јавности, укључујући и путем веб презентације, барем у вези са тачком 1) следеће податке, и то:

1) релевантне податке о мерама које је оператер предузео након коначног престанка активности из члана 30. овог закона;

2) резултате мониторинга емисије који се захтева у условима из дозволе надлежног органа.

Рок за достављање мишљења јавности на поднети захтев и нацрт дозволе и рок за подношење тужбе заинтересоване јавности на донету одлуку почиње да тече од дана објављивања обавештења из става 1. овог члана у штампаним дневним новинама и/или локалним новинама.

Ако захтев оператера за издавање дозволе, нацрт дозволе или дозвола садрже пословну или државну тајну или податак који је заштићени интелектуалном својином или

податак који, у складу са законом, захтева ограничен приступ јавности за добијање информација, надлежни орган може одлучити да за одређене делове захтева, односно нацрта дозволе или дозволе ограничи приступ јавности.

О одлуци о ограничавању приступа јавности за добијање информација у смислу става 13. овог члана, надлежни орган је дужан да обавести јавност на начин утврђен у ставу 1. овог члана, а заинтересоване органе и организације на начин утврђен у ставу 3. овог члана, у року од пет дана од дана доношења одлуке.

Приступ правосуђу

Члан 33.

Оператер, заинтересована јавност и заинтересовани органи и организације имају право да оспоравају законитост аката, радњи или пропуста надлежног органа који је издао дозволу у спровођењу овог закона и посебних прописа.

Против коначне одлуке о издавању, односно измени и/или допуни дозволе и одлуке о одбијању захтева за издавање дозволе, односно измени и/или допуни дозволе и престанку важења дозволе, оператер, заинтересована јавност и заинтересовани органи и организације могу покренути управни спор пред надлежним судом, у складу са законом.

Трошкови оператера

Члан 34.

Оператер сноси трошкове поступка за издавање дозволе, укључујући трошкове обавештавања и учешћа јавности у поступку издавања дозволе и рада техничке комисије, трошкове превода докумената и извођења других радњи у поступку издавања дозволе, у складу са овим законом.

Размена информација о прекограничном утицају

Члан 35.

Размену информација о прекограничном утицају рада постројења и активности на животну средину врши Министарство.

Ако рад неког постројења може имати значајан негативан утицај на животну средину друге државе или ако држава чија животна средина може бити значајно угрожена то затражи, Министарство, у поступку консултација, доставља другој држави на мишљење информације, и то:

- 1) о захтеву за издавање дозволе, укључујући и опис података из члана 10. овог закона;
- 2) о надлежном органу који доноси одлуку о издавању дозволе;
- 3) о природи одлуке која може бити донета;
- 4) о поступку учешћа јавности.

Министарство обавештава другу државу о року за достављање мишљења, примедби и предлога водећи рачуна о потреби информисања и учешћа јавности и заинтересоване јавности у другој држави.

Када надлежни орган прими информацију о прекограничном утицају постројења и активности у другој држави, о томе обавештава своју јавност и предузима мере да се осигура учешће јавности у том поступку.

О одлуци о издавању дозволе или одбијању захтева за њено издавање, Министарство обавештава другу државу која је била консултована у поступку одлучивања, достављањем информација, и то:

1) о садржају одлуке о издавању дозволе, односно одбијању захтева за издавање дозволе;

2) о разлозима на којима се одлука заснива, укључујући информације о поступку учешћа јавности.

Консултације о прекограничном утицају врше се на начин и у роковима који се утврђују закљученим билатералним споразумом између надлежних органа држава на принципима реципроцитета и равноправности.

У складу са споразумом из става 6. овог члана надлежни орган друге државе осигурава доступност информација о поднесеном захтеву за издавање дозволе за постројење које има или вероватно може имати прекогранични утицај на територији Републике Србије, на начин да Министарство, заинтересовани органи и организације и јавност имају право да доставе мишљење пре него што надлежни орган донесе своју одлуку.

Резултати консултација и прибављеног мишљења јавности узимају се у обзир приликом доношења одлуке о захтеву.

О примљеним информацијама о прекограничном утицају постројења и активности у другој држави Министарство обавештава јавност на начин утврђен у члану 32. овог закона.

Евиденција и регистар издатих дозвола

Члан 36.

Надлежни орган води евиденцију обавештења оператера на основу којих је извршена идентификација постројења и активности које подлежу издавању дозволе.

Надлежни орган води регистар издатих дозвола као јавну књигу у електронском облику.

Јавна књига састоји се из главне књиге и збирке исправа.

У главну књигу уписују се подаци о:

- 1) оператеру;
- 2) постројењу и активности за које је издата дозвола;
- 3) локацији на којој се постројење налази, односно на којој је обавља активност;
- 4) захтевима оператера;
- 5) одлукама које су донете;
- 6) правном средству које је на одлуку уложено;
- 7) одлуци која је у поступку по уложеном правном средству донета;
- 8) наложеним мерама у поступку инспекцијске контроле.

Збирка исправа на основу којих се подаци уписују у главну књигу и уносе у електронску базу података чува се у досијеима формираним за сваки предмет.

У посебној електронској бази формира се досије за сваког оператера и чува збирка исправа (докумената) на основу којих се води поступак.

Увид у регистар издатих дозвола је јаван.

Регистар издатих дозвола доступан је јавности преко веб презентације надлежног органа.

Надлежни орган аутономне покрајине, односно јединице локалне самоуправе дужан је да податке из регистра издатих дозвола достави Министарству електронским путем.

Министарство води централни веб портал и централну базу података за регистар издатих дозвола.

Надлежни орган је дужан да податке из регистра издатих дозвола уноси у централну базу података.

Министарство води централни регистар издатих дозвола.

Централни регистар издатих дозвола доступан је јавности преко веб презентације Министарства.

Централни регистар издатих дозвола, регистар издатих дозвола и друге збирке података воде се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности и законом којим се уређује регистрација привредних субјеката.

Министар ближе прописује садржину, изглед и начин достављања података у централни регистар издатих дозвола и у централну базу података за регистар издатих дозвола, као и начин вођења регистра издатих дозвола и централног веб портала.

Сходна примена закона

Члан 37.

На питања покретања, вођења и окончања поступка издавања дозволе која нису уређена овим законом примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

На постројења за сагоревање, постројења за инсинерацију и ко-инсинерацију отпада, постројења и активности у којима се користе органски растварачи, као и постројења за производњу титанијум диоксида у поступку издавања дозволе сходно се примењују одредбе посебних прописа о заштити појединих чинилаца животне средине (ваздух, вода, земљиште и др.) и посебних прописа о управљању отпадом којима се прописују специфични захтеви за та постројења.

IV. НАДЗОР

Надзор над радом и применом закона

Члан 38.

Надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство.

Министарство врши надзор над радом надлежног органа аутономне покрајине, надлежног органа града Београда, града и општине.

Инспекцијски надзор

Члан 39.

Инспекцијски надзор врши Министарство преко инспектора за заштиту животне средине (у даљем тексту: инспектор), у оквиру делокруга утврђеног овим законом.

Аутономној покрајини поверавају се послови инспекцијског надзора над постројењима и активностима, за које дозволу у складу са овим законом издаје надлежни орган аутономне покрајине.

Јединици локалне самоуправе поверавају се послови инспекцијског надзора над постројењима и активностима, за које дозволу у складу са овим законом издаје надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Планирање инспекцијског надзора

Члан 40.

Инспекција за заштиту животне средине је дужна да планира и спроводи инспекцијски надзор над радом постројења која су у обавези прибављања дозволе, у складу са одредбама овог закона, прописа донетих на основу овог закона и у складу са законом којим се уређује инспекцијски надзор.

Инспекција за заштиту животне средине осигурава да су сва постројења из става 1. овог члана обухваћена годишњим плановима инспекцијског надзора републичке инспекције за заштиту животне средине, инспекције за заштиту животне средине аутономне покрајине, града и општине.

Годишњи план инспекцијског надзора инспекције за заштиту животне средине редовно се ажурира, а најмање једном годишње.

Годишњи план инспекцијског надзора инспекције за заштиту животне средине укључује:

- 1) општу процену значајних питања заштите животне средине;
- 2) географско подручје обухваћено планом рада инспекције;
- 3) списак постројења обухваћених планом инспекцијског надзора;
- 4) поступке за израду оперативних планова за спровођење редовних инспекцијских надзора;
- 5) поступке за покретање и спровођење ванредних инспекцијских надзора;
- 6) одредбе о сарадњи између различитих инспекцијских органа, где је потребно.

На основу годишњих планова инспекцијског надзора из ст. 2. и 4. овог члана, надлежна инспекција за заштиту животне средине дужна је да израђује оперативне планове редовних инспекцијских надзора, укључујући и учесталост вршења теренских инспекцијских надзора за различите врсте постројења, у складу са процењеним ризиком.

У складу са утврђеним стањем у поступку редовног инспекцијског надзора, надлежна инспекција за заштиту животне средине врши систематичну процену ризика, које одређено постројење представља за животну средину. У зависности од процењеног ризика одређује се учесталост вршења редовних инспекцијских надзора, тако да за постројења која представљају највећи ризик, период између два инспекцијска надзора не може бити дужи од једне године, односно тај период не може бити дужи од три године за постројења која представљају најмањи ризик за животну средину.

Систематична процена ризика на животну средину заснива се на следећим критеријумима, и то:

- 1) потенцијални и стварни утицаји које постројење има на здравље људи и животну средину, водећи рачуна о нивоима и врстама емисија, осетљивости локалне животне средине и ризику од несрећа;
- 2) подаци о непоштовању услова утврђених у дозволи;
- 3) укљученост оператера у систем управљања заштитом животне средине и независног оцењивања (ЕМАС).

Ако надлежна инспекција за заштиту животне средине у поступку редовног инспекцијског надзора идентификује значајну неусклађеност рада постројења са условима у дозволи, у року не дужем од шест месеци од завршетка тог инспекцијског надзора, додатно се спроводи теренски инспекцијски надзор на локацији тог постројења.

Ванредни инспекцијски надзори спроводе се како би се што пре испитале основане представке везане за животну средину, озбиљне несреће и удеси везани за животну средину и појаве непоштовања услова или захтева прописаних овим законом, као и у другим случајевима прописаним законом којим се уређује инспекцијски надзор.

Надлежни орган може затражити ванредни инспекцијски надзор, где је потребно, у случају измене и/или допуне дозволе.

Након сваког теренског инспекцијског надзора, надлежна инспекција за заштиту животне средине сачињава записник о инспекцијском надзору, којим се констатује утврђено чињенично стање, усаглашеност са законом и условима из дозволе, откривене незаконитости у раду постројења и мере за њихово отклањање.

Записник о инспекцијском надзору, сачињен након извршеног инспекцијског надзора, доставља се оператеру постројења над којим се вршио надзор, у року од два месеца од извршеног теренског инспекцијског надзора.

Надлежна инспекција за заштиту животне средине омогућује приступ јавности записнику о инспекцијском надзору у постројењу, у складу са прописима о приступу јавности информацијама, у року од четири месеца од извршеног теренског инспекцијског надзора.

На питања инспекцијског надзора која нису уређена овим законом сходно се примењују одредбе закона којим се уређује инспекцијски надзор и прописи донети на основу њега.

Права и дужности инспектора

Члан 41.

У вршењу инспекцијског надзора, инспектор има право и дужност да утврђује:

- 1) да ли нова постројења имају дозволу издату у складу са овим законом;
- 2) да ли су постојећа постројења поднела захтев за издавање дозволе у складу са овим законом;
- 3) да ли се рад постројења одвија у складу са условима из издате дозволе;
- 4) сваку промену у раду, односно функционисању постројења;
- 5) спровођење и других обавеза прописаних овим законом.

Овлашћења инспектора

Члан 42.

У вршењу послова инспекцијског надзора из члана 41. овог закона, инспектор је овлашћен да:

- 1) забрани употребу нових постројења и обављање активности док се не прибави дозвола;
- 2) забрани рад постројења, односно обављање активности ако се то чини противно условима прописаним у дозволи;
- 3) нареди прибављање дозволе у складу са овим законом;

4) нареди предузимање мера и услова утврђених у дозволи;

5) нареди достављање података неопходних за издавање, измену или престанак важности дозволе;

6) нареди извршење мера старања о постројењу и локацији после престанка активности, односно ако је дозвола престала да важи;

7) нареди извршење и других прописаних обавеза у одређеном року.

На решење инспектора из става 1. овог члана може се изјавити жалба министру, у року од 15 дана од дана пријема решења.

На решење инспектора, у вршењу поверених послова инспекцијског надзора из члана 39. ст. 2. и 3. овог закона, може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба на решење инспектора из ст. 2. и 3. овог члана, не одлаже извршење решења.

Решење министра по жалби из ст. 2. и 3. овог члана је коначно.

Обавезе оператера

Члан 43.

Оператер је дужан да органима надлежним за инспекцијски надзор пружи сву потребну помоћ како би им омогућио да изврше теренски инспекцијски надзор, да узму узорке и прикупе све податке неопходне за спровођење инспекцијског надзора у складу са одредбама овог закона.

Оператер је дужан да на захтев инспектора привремено обустави пословање, односно рад постројења у току инспекцијског надзора, ако инспектор не може на други начин да изврши инспекцијски надзор, или утврдити чињенично стање.

Инспектор може од оператера и након обављања инспекцијског надзора затражити извршавање поједине радње и одредити рок за извршење те радње, ради потпуног утврђивања чињеничног стања.

Оператер има и друге обавезе у поступку инспекцијског надзора, утврђене законом којим се уређује инспекцијски надзор.

Јавност у обављању инспекцијског надзора

Члан 44.

Надлежни орган за инспекцијски надзор обавештава јавност на својим интернет страницама објављивањем Годишњег извештаја о раду инспекције за заштиту животне средине, у складу са законом којим се уређује инспекцијски надзор.

V. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

1. Привредни преступи

Члан 45.

Новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ оператер - правно лице ако:

1) отпочне рад постројења и обављање његових активности без дозволе (члан 5. став 1);

- 2) не извршава основне обавезе из члана 24. ст. 1. и 2. овог закона;
- 3) не поступа у складу са условима утврђеним у дозволи (члан 25. став 1. тачка 1);
- 4) не доставља надлежном органу резултате мониторинга (члан 25. став 1. тачка 2);
- 5) не обавести без одлагања надлежни орган о насталом удесу или несрећи у складу са условима утврђеним у дозволи (члан 25. став 1. тачка 3);
- 6) не обавести надлежни орган о планираној промени оператера (члан 25. став 1. тачка 4);
- 7) не изврши све мере које је надлежни орган утврдио после престанка рада постројења (члан 25. став 1. тачка 5);
- 8) не обавести без одлагања надлежни орган у случају одступања од услова у дозволи (члан 25. став 1. тачка 6);
- 9) не спроводи план мониторинга, мере у случају одступања од услова у дозволи, мере у случају удеса или несреће (члан 25. ст. 2-7);
- 10) не поднесе захтев за издавање нове дозволе најкасније четири месеца пре истека рока важења дозволе надлежном органу (члан 25. став 9);
- 11) не обавести надлежни орган о планираној промени у раду постројења (члан 26);
- 12) не предузме потребне мере за процену стања загађења земљишта или подземних вода опасним материјама које је постројење проузроковало (члан 30. став 1);
- 13) не предузме потребне радње у циљу санирања загађења и враћања локације у стање утврђено извештајем о почетном стању (члан 30. став 2).
- 14) не предузме без одлагања потребне радње са циљем уклањања, контроле, ограничавања или смањења идентификованих опасних материја (члан 30. став 3);

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу - оператеру новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара.

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се страном правно лице - оператер новчаном казном од 1.500.000 до 3.000.000 динара ако има представништво на територији Републике Србије.

За привредни преступ из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у страном правном лицу - оператеру новчаном казном од 100.000 до 200.000 динара.

Заштитне мере

Члан 46.

За привредни преступ из члана 45. овог закона, поред прописане новчане казне, правном лицу се може изрећи мера забране обављања одређене привредне делатности, а одговорном лицу мера забране вршења одређене дужности у трајању до десет година.

2. Прекршаји

Члан 47.

Новчаном казном од 500.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај оператер - правно лице ако:

1) не достави резултате мониторинга надлежном органу једном годишње на оцену (члан 20. став 7);

2) за време важења дозволе и најмање пет година после престанка важења дозволе не чува сву документацију у вези са издавањем дозволе, мониторингом и инспекцијским надзором над обављањем активности (члан 25. став 8);

3) не достави податке надлежном органу неопходне за издавање, поновно разматрање или престанак важења дозволе (члан 27. став 4);

4) не поступи по решењу инспектора (члан 42);

5) онемогући инспектору увид у документацију коју чува у вези са издавањем дозволе, не обезбеди приступ узорцима и местима за мониторинг одређеним у дозволи и онемогући инспектору несметано прибављање информација о поступању у складу са условима у дозволи (члан 43).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу - оператеру новчаном казном од 30.000 до 150.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и оператер као предузетник новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара.

Члан 48.

Новчаном казном од 200.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај оператер-предузетник ако учини неку од радњи из члана 45. став 1. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана, поред прописане новчане казне, предузетнику се може изрећи мера забране вршења одређене делатности у трајању од једне до три године.

VI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Усклађивање рада постројења са одредбама закона

Члан 49.

Интегрисана дозвола издата за рад постројења у складу са одредбама Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 25/15 и 109/21) важи до истека рока прописаног у дозволи.

Поступци започети до ступања на снагу овог закона окончаће се по одредбама Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 25/15 и 109/21).

Оператер је дужан да поднесе надлежном органу обавештење ради идентификације постројења и активности које подлежу издавању дозволе по ступању на снагу овог закона.

Рокови за успостављање централне базе података, централног веб портала и веб презентације

Члан 50.

Надлежни орган ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона успоставити интернет веб презентацију из члана 32. став 1. овог закона.

Министарство ће у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона успоставити централни регистар издатих дозвола из члана 36. ст. 12. и 13. овог закона.

Министарство ће у року од три године од дана ступања на снагу овог закона успоставити централни веб портал и централну базу података за регистар издатих дозвола из члана 36. став 10. овог закона.

Важење закона и рокови за доношење прописа

Члан 51.

Ступањем на снагу овога закона престаје да важи Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 25/15 и 109/21).

Прописи из члана 9. став 7, члана 10. став 6, члана 12. став 5, члана 16. став 11, члана 19. став 9, члана 34. став 2. и члана 36. став 15. овог закона донеће се у року од две године дана од ступања на снагу овог закона, осим прописа из члана 5. став 4. и члана 13. став 6. овог закона који ће се донети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

До доношења прописа из става 2. овог члана примењују се прописи донети на основу Закона о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 25/15 и 109/21).

Ступање на снагу

Члан 52.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.